

ਸ਼੍ਰੇਣੀ- ਸੱਤਵੀਂ
ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ
(2021-22)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ : 100 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਭੂਗੋਲ

ਸਾਡਾ ਵਾਤਾਵਰਣ

1. ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ : ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਨ।
2. ਧਰਤੀ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ
3. ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦੇ ਤੱਤ ਤਾਪਮਾਨ
4. ਮਹਾਸਾਗਰ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਲ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਲ ਚੱਕਰ (ਸੁਨਾਮੀ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ)
5. ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ
6. ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਨ : ਬਸਤੀਆਂ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ

- 1) ਸਥਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੇਖਣ ਲਿਖਣਾ, ਘਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਬਸਤੀਆਂ, ਆਵਾਜਾਈ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ।
- 2) ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਡਲ ਬਣਾਓ।
- 3) ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰੋ ਜਾਂ ਇਥੇ ਹੋਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰੋ। ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ/ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਆਲ੍ਹਾ-ਦੁਆਲ੍ਹਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ?
- 4) ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਪਰਬਤ ਦਾ ਮਾਡਲ/ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਓ।
- 5) ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਰਨਣਿਤ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ-ਜੁਲਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਕੱਠੀ ਕਰੋ।

ਨੋਟ :- ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰੋ।

ਭਾਗ ਇਤਿਹਾਸ

ਸਾਡਾ ਅਤੀਤ II

1. ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ (ਕਿੱਥੇ, ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ)
2. ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮਰਾਟ
3. ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਕਾਸ
4. ਦਿੱਲੀ ਸਲਤਨਤ

5. ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ
6. ਸਮਾਰਕ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ
7. ਨਗਰ, ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰ
8. ਕਬੀਲੇ, ਖਾਨਾਬਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਭਾਈਚਾਰੇ
9. ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਕਾਸ
10. ਖੇਤਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
11. 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

ਮਾਨਚਿੱਤਰ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਦੀਪ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ
2. ਸੱਤਵੀਂ-ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜ
3. ਦਸਵੀਂ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਭਾਰਤ
4. ਤੇਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਤੁਰਕ ਸਲਤਨਤ
5. ਤੁਗਲਕ ਸਾਮਰਾਜ
6. ਭਾਰਤ 1526 ਈ: ਵਿੱਚ
7. ਅਕਬਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ
8. ਔਰਗਜੇਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ
9. ਗੋਡਵਾਲਾ
10. 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਭਾਰਤ

ਭਾਗ- ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ

1. ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ
2. ਲੋਕਤੰਤਰ-ਸੰਸਥਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ
3. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ
4. ਜਨਤਕ ਸੰਚਾਰ (Media) ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ

ਨੋਟ:- ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਭਾਗਾਂ (ਭੂਗੋਲ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ) ਦੀਆਂ

ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ/ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ/ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੋਟ ਬੁੱਕਸ

ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਫਾਈਲ/ਸਕਰੈਪ ਬੁੱਕ ਆਦਿ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।